Gemeente Amsterdam

Commissie Beschermwaardige Houtopstanden

Advies aanvraag

Invullen door aanvrager:	
Boomsoort wetenschappelijk	Aesculus hippocastanum
Boomsoort NL	Witte paardenkastanje
Locatie	Tesselschadestraat, tegen over huisnummer 11. SD West
BoomID	GISIB: 1012768 GeoVisia: 503293
Datum adviesaanvraag	31 maart 2025
Reden adviesvraag	Programma Boomveiligheid, advies na Nader Technisch Onderzoek
Bijlagen	1. Paspoort monumentale boom (zie https://maps.amsterdam.nl/bomen_bijzonder/) 2. Rapportage(s) onderzoeken

Let op: Op verzoek van de raad wordt dit advies na vaststelling door de CBH actief openbaar gemaakt door publicatie op https://maps.amsterdam.nl/bomen_bijzonder/. Dit document moet daarom voldoende informatie bevatten voor iedere belanghebbende of geïnteresseerde.

Planning

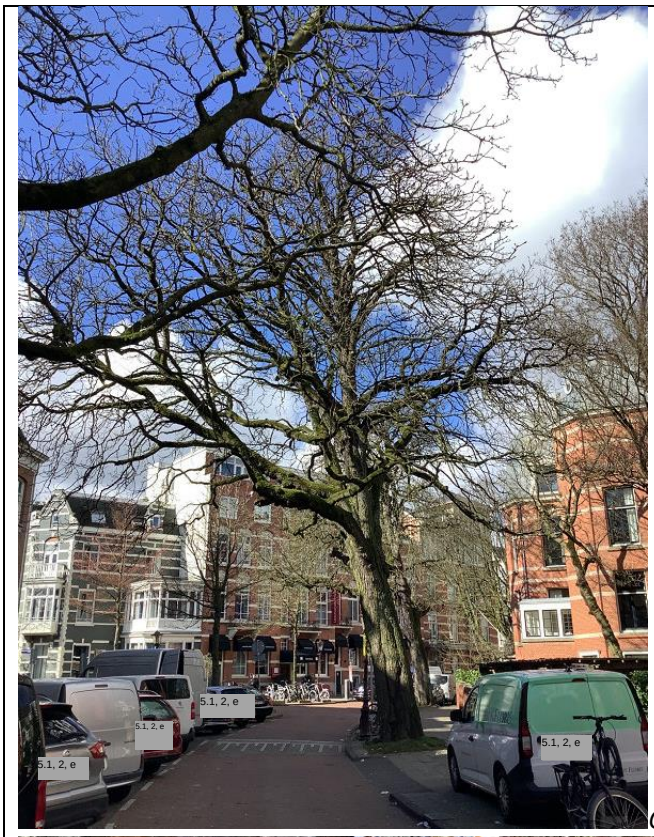
Aanvraag kapvergunning: z.s.m.

Gewenste moment van uitvoering: uiterlijk 12-6-2025 (< 3 maanden na NTO)

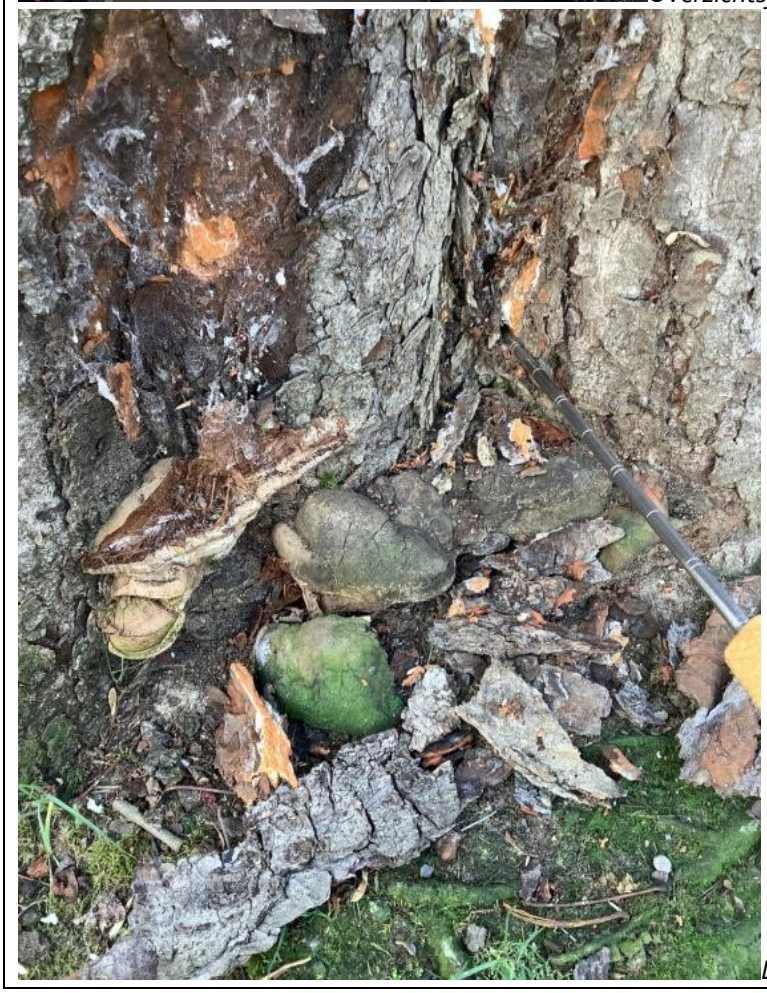
Reden aanvraag kap ~~/ verplant / > 20% snoei~~*

Advies is de boom te vellen i.v.m. een rotting die wordt veroorzaakt door een Dikrandtonderzwam.

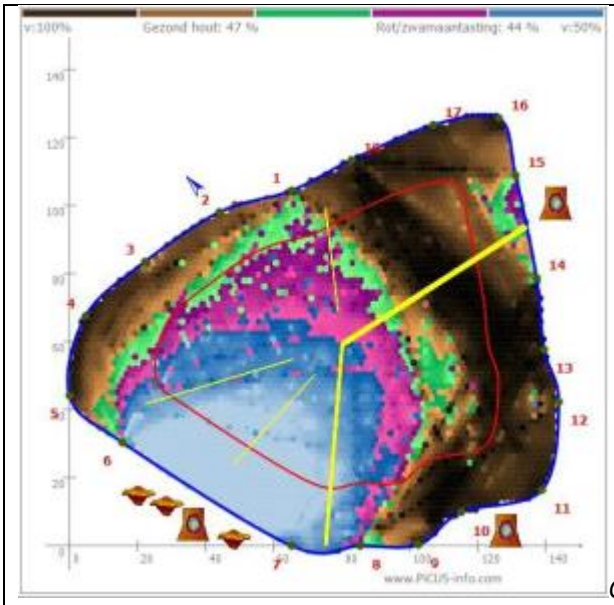
** doorhalen wat niet van toepassing is*

Overzichtsfoto

Dikrandtonderzwam

** doorhalen wat niet van toepassing is*

Geluidstomogram

Zijn er alternatieven onderzocht en zijn daar rapportages van
ja / ~~nee*~~

Samenvatting onderzoeken;
Gezien de omvang van de rotting is er een verhoogde kans op stambreuk ontstaan. Conditie van de boom is onvoldoende en de toekomstverwachting is als slecht gekwalificeerd. Gezien de omgevingsrisicoklasse en de veiligheidscategorie van de boom is het advies de boom te verwijderen.

Door de combinatie van gebreken zoals de Dikrandtonderzwam, omvangrijke holte, kastanje bloedingsziekte en de scheefstand in combinatie met de gevaarzetting (omgeving) is de boom ook niet door snoei of kroonreductie te behouden. Door de omvang van de rotting aan de stamvoet zal reductiesnoei van zodanige omvang moeten zijn, dat er veel bladmassa verloren zal gaan. Door deze ingreep zal de boom sneller achteruitgaan in conditie en de aantasting van dikrandtonderzwam sneller uitbreiden. Bovendien zal na behoorlijke snoei, lees; kandelaberen, qua verschijningsvorm dit niet meer zijn wat we van een monumentale boom graag zien. Van een levensverlengende ingreep is helaas geen sprake meer. Het advies is dan ook vanuit veiligheid de boom te vervangen.

Zijn er alternatieven onderzocht m.b.t. de inrichting / omgeving / beheer en zijn daar rapportages van
~~ja /~~ nee*

Samenvatting onderzoeken etc.
Onderbouwing per alternatief waarom aanpassing van de omgeving (bijv. verwijderen bankje, plaatsen van hekje, niet maaien onder de boom) niet in aanmerking komt;

De kastanje staat in een smal druk straatje met een zeer hoge parkeerdruk naast de uitrit van een bedrijf. Helaas zijn er geen mogelijkheden om de omgeving aan te passen aan de boom en daardoor het omgevingsrisico te verminderen.

Bij projecten: is er een BEA uitgevoerd)
~~ja / nee /~~ n.v.t.*

** doorhalen wat niet van toepassing is*

Gemeente Amsterdam
Commissie Beschermwaardige Houtopstanden

Advies CBH

De Commissie Beschermwaardige Houtopstanden adviseert
de vergunning wel te verlenen. De noodzaak voor het kappen van de boom is voldoende aangetoond. De alternatieven voor de voorgenomen ingreep zijn voldoende onderzocht en de keuze is afdoende onderbouwd.

Onderbouwing:
Bij haar advisering is de commissie gebonden aan de gemeentelijke bomenverordening. Deze stelt in artikel 5, lid 2 dat alleen van het verbod tot vellen van een beschermwaardige houtopstand kan worden afgeweken indien sprake is van zwaarwegende omstandigheden.

De boom is op 22 mei 2025 nader beoordeeld door 5.5.1, 2, e 5.1, 2, e 5.1, 2, e Hierbij is de boom met klophamer en prikstok onder handen genomen en is gekeken naar de positie en mate van de aantasting, de hoeveelheid actief en dragend hout, de conditie alsmede de algemene staat van de boom en de potentiële risico's voor de omgeving in geval van breuk.

De conditie is beoordeeld op de basis van bladbezetting, bladgrootte en kleur, scheutlengte en het totale beeld van de ontwikkeling van twijgen en takken in de afgelopen periode. Over het geheel gezien is de conditie matig, maar in de top neigt deze al naar slecht. Hierbij is rekening gehouden met het feit dat de boom net in blad staat en het beeld bij een paardenkastanje dan op zijn best is. Vanaf de lente kan het beeld qua blad alleen maar achteruitgaan door factoren als droogtestress, aantasting door de kastanjemineermot e.d.
Doordat de conditie naar slecht tendeert heeft de boom een beperkt vermogen om op de aantasting door de dikrandtonderzwam (*Ganoderma adspersum*) te reageren en de afbraak van hout door de schimmel te compenseren met de aanmaak van nieuw (reactie)hout.
Hierbij moet worden opgemerkt dat de aangetroffen vruchtlichamen van de dikrandtonderzwam oud waren er op dit moment geen nieuwe vruchtlichamen in de maak lijken te zijn. Dit beeld kan binnen enkele weken veranderen, maar er is ook een kans dat de schimmel op dit moment weinig actief is en de houtafbraak hierdoor beperkt blijft.

In de voorgaande onderzoeken is de plek en de mate van aantasting goed in beeld gebracht. De boom heeft een matige scheefstand in zuidelijke richting naar de weg toe. In geval van breuk zou de kastanje over de straat heen vallen waarbij de top van de kroon tot aan de tegenoverliggende gevels zou reiken.

Bij het onderzoek kwam naar voren dat de aangetaste zone daadwerkelijk de volle breedte omvat die ook al in de Picus-beelden uit het nader onderzoek is weergegeven. In het midden van de aangetaste zone zit nog een wortelaanloop. Deze is echter al in een vergaand stadium van afbraak en draagt

hierdoor niet meer bij aan de stabiliteit van de boom. Met het oog op de scheefstand betekent dit dat er geen 'stut' meer is aan de kant waar de boom naartoe hangt (de duwzijde). De hele mechanische belasting moet hierdoor opgevangen worden aan de trekzijde. Voor een vitale en goed functionerende en groeiende boom is dat mechanisch gezien mogelijk doordat deze reactiehout kan vormen. Dit reactiehout is in de meeste vallen bijzonder sterk en belastbaar.

Bij de paardenkastanje blijft deze reactie beperkt, en de teruglopende conditie maakt het voor de boom steeds moeilijker om de houtafbraak (verzwakking) en de aangroei (versterking) in evenwicht te houden. Het hout van paardenkastanjes is niet zeer breuksterk. Maar zelfs dit aangetaste oudere exemplaar heeft misschien nog voldoende stabiliteitsreserves om een storm te doorstaan. Doordat de boom in een relatief beschermde omgeving staat is de maximale windlast bij een storm tevens beperkt. Het risico ligt eerder in een geleidelijke verdere achteruitgang waarin de boom op gegeven moment in zijn geheel af kan breken. Ook het uitbreken van zwaardere takken of kroondelen is mogelijk bij verdere achteruitgang.

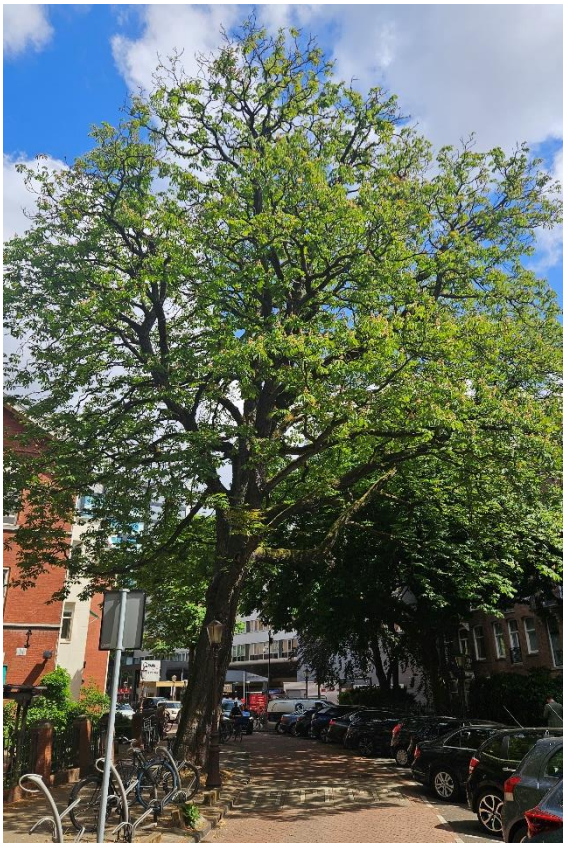

Foto links: matig conditiebeeld op 22 mei 2025 met in de top diverse afstervende twijgen en takken.
Foto rechts: de aantasting aan de 'duwzijde' beslaat een brede zone. Een kolom met wortelaanloop in het midden van deze zone (aangeduid met een rode pijl) is eveneens sterk aangetast en levert als stut geen bijdrage meer aan de stabiliteit.

** doorhalen wat niet van toepassing is*

Vastgesteld in de vergadering van 28 mei 2025

Voorzitter

5.1, 2, e

5.1, 2, e 5.1, 2, e

Secretaris

5.1, 2, e

Aanwezig op de vergadering:

5.1, 2, e 5.15.1, 2, e 5.1, 2, e 5.1, 2, e 5.1, 2, e 5.1, 2, e

** doorhalen wat niet van toepassing is*